

**СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ І РЕАЛІЗАЦІЯ
ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В СФЕРІ ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ
ТА ТЕРИТОРІЙ ВІД НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ**

**СИСТЕМА ЛІКУВАЛЬНО-ЕВАКУАЦІЙНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ
НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ**

Харків, 2014 р.

Теоретичні питання

1. Класифікація надзвичайних ситуацій техногенного, природного й соціально-політичного походження.
2. Нормативно-правове регулювання в сфері захисту населення й територій від надзвичайних ситуацій.
3. Державна служба медицини катастроф України: основні завдання, організаційна структура, порядок взаємодії медичних сил і засобів, особовий склад.
4. Сутність й основні принципи системи лікувально-евакуаційного забезпечення населення в надзвичайних ситуаціях.
5. Основні вимоги до надання медичної допомоги й лікування в сучасній системі лікувально-евакуаційного забезпечення.
6. Етапи медичної евакуації.
7. Медичне сортування уражених у надзвичайних ситуаціях.
8. Види і обсяг медичної допомоги постраждалим при виникненні надзвичайних ситуацій.

Питання для самостійної підготовки

1. Завдання територіального центру медицини катастроф у режимі повсякденної діяльності, режимі підвищеної готовності і режимі надзвичайної ситуації.
2. Постійні комісії з надзвичайних ситуацій та техніко-екологічної безпеки, їх мета і завдання.
3. Взаємодія ДСМК з іншими аварійно-рятувальними службами.
4. Особливості організації медичного забезпечення населення в умовах ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій в зарубіжних країнах.
5. Особливості лікувально-евакуаційного забезпечення при різних видах надзвичайних ситуацій
6. Особливості організації медичної допомоги дітям в умовах наслідків надзвичайних ситуацій

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Екстремальна медицина: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./А.А. Котвіцька, Н.О. Пузак, О.О. Суріков та ін.- Х.: НФаУ, 2014. – 124с.
2. Екстремальна медицина: Організація роботи аптек в умовах надзвичайних ситуацій: підручник / П.В.Олійник, Т.Г.Калинюк. – К.: Медицина, 2010. – 448 с.
3. Медицина катастроф: Підруч. для студ. вищ. мед. і фармац. закл. / В.І.Гридасов, В.М. Ковальов, М.В. Катрич та ін. – Х.: Вид-во НФаУ, 2002. – 304 с.
4. Організація забезпечення медичним майном військових частин і медичних установ в умовах надзвичайного стану: Навч. посіб. для студ. вищ. мед. і фармац. закл. / П.С.Сирота, В.В. Трохимчук, В.І. Гридасов та ін. – Х.: Вид-во НФаУ, 2002. – 320 с.
5. Фармацевтичне законодавство України: Збірник нормативно-правових актів для студентів фармацевтичних факультетів (в 2-х частинах)/А. А. Котвіцька, О. А. Носенко, Л. Ю. Дьякова, І. В. Кубарева, О. О. Суріков; За заг. ред. проф. А. А. Котвіцької. – Ч 2. – Х.: НФаУ, 2012. – 244 с.
6. Кочін І.В. Медицина катастроф / І.В. Кочін, Г.О. Черняков, П.І. Сидоренко. - К.: Здоров'я, 2008. - 724 с.
7. Про державну службу медицини катастроф / Електроний ресурс : Режим доступу: www.mns.gov.ua/files/2011/3/2/1.ppt

Класифікація надзвичайних ситуацій

Аварія

Руйнування споруд, будівель, обладнання, вихід із ладу транспортних засобів та порушення виробничого чи транспортного процесу в наслідок чого на об'єкті чи певній території створюється загроза для життя та здоров'я людей

Катастрофа

Раптова, швидкоплинна подія викликана силами природи або діяльністю людини, що спричинила чисельні людські втрати, завдала шкоду або загрозу здоров'ю значній кількості людей, викликала руйнування чи знищення об'єктів та інших матеріальних цінностей у значних розмірах, а також спричинила шкоду довкіллю

Надзвичайна ситуація (НС)

порушення нормальних умов життя і діяльності людей на окремій території (об'єкті), спричинене:

- аварією,
- катастрофою,
- стихійним лихом,
- епідемією,
- епізоотією,
- пожежею;

які призвели до неможливості проживання населення на території (об'єкті), ведення господарської діяльності, загибелі людей та значних матеріальних втрат

Класифікація надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру *за рівнем*

(відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 24.03.2004 р. № 368)

	поширеність	кількість загиблих	кількість постраждалих	Кількість населення з порушеними нормальними умовами життєдіяльності
Державний	1. На території інших держава	Понад 10 осіб	Більше 300 осіб	Понад 50 тис. більше 3 дів
	2. Двох або більше держав	Понад 5 осіб	Понад 100 осіб	Понад 10 тис. більше 3 дів
Регіональний	На території двох або більше регіонів (міст обласного значення)	3 - 5 осіб	50 - 100 осіб	1 - 10 тис. на тривалий час
Місцевий	За межі потенційно-небезпечного об'єкту, загрожує довкіллю сусіднім населеним пунктам	1-2 особи	20 - 50 осіб	100 - 1000 осіб
Об'єктовий	Не підпадає під названі визначення			

5

ДСМК: основні завдання, організаційна структура, порядок взаємодії медичних сил і засобів, особовий склад

ЗАВДАННЯ ДСМК

1. Надання безоплатної медичної допомоги на догоспітальному і госпітальному етапах постраждалим від НС, рятувальникам та особам, які беруть участь у ліквідації наслідків НС
2. Ліквідація медико-санітарних наслідків НС
3. Участь в організації комплексу санітарно - гігієнічних та протиепідемічних заходів у районах НС
4. Організація взаємодії медичних сил, засобів та лікувальних закладів, відповідно на центральному і територіальному рівні у сфері медичного захисту населення у разі виникнення НС
5. Координація роботи із забезпечення готовності органів охорони здоров'я, систем зв'язку та оповіщення до дій у НС

6

ЗАВДАННЯ ДСМК

6

Прогнозування медико-санітарних наслідків НС та розроблення рекомендацій щодо здійснення заходів з метою зниження негативного впливу таких ситуацій

7

Проведення збору та аналізу інформації про медико-соціальні наслідки НС в межах Урядової інформаційно-аналітичної системи з питань НС

8

Створення і раціональне використання резерву матеріально-технічних ресурсів для здійснення заходів Служби на центральному і територіальному рівні

9

Участь у підготовці та атестації медичних формувань та їх особового складу

10

Проведення науково - дослідних робіт, пов'язаних з удосконаленням форм і методів організації надання екстреної медичної допомоги у разі виникнення НС

Основні розділи плану медичного забезпечення населення в умовах НС

1

Коротка характеристика сил і засобів системи ОЗ

2

Прогноз медико-санітарної обстановки на території забезпечення у випадку виникнення НС

3

Заходи щодо ліквідації медико-санітарних наслідків НС

3.1. Організація медичної розвідки

3.2. Організація лікувально-евакуаційних заходів.

3.3. Організація санітарно-гігієнічних і протиепідемічних заходів.

3.4. Організація матеріально-технічного забезпечення

4

Організація керування, зв'язку і оповіщення у НС

5

Доповнення.

Система лікувально-евакуаційного забезпечення (ЛЕЗ)

- науково - обґрунтовані принципи надання ураженому населенню медичної допомоги й лікування в сполученні з евакуацією потерпілих за межі зони катастрофи, а також використання наявних сил і засобів ДСМК

Основна мета

Організація і проведення **своєчасних і послідовних** заходів щодо надання медичної допомоги постраждалим на етапах медичної евакуації з транспортуванням їх з осередку катастрофи у лікувальні заклади в залежності від характеру ураження, збереження їх життя та найшвидше відновлення працездатності

ЗАГАЛЬНИЙ ПРИНЦИП ЛЕЗ

В УМОВАХ КАТАСТРОФ

Двоетапна система надання медичної допомоги й лікування уражених з евакуацією за призначенням

I

ДОГОСПІТАЛЬНИЙ

Боротьба за життя уражених на шляху їхньої евакуації в стаціонарні лікувальні заклади

II

ГОСПІТАЛЬНИЙ

Надання повного обсягу медичної допомоги й лікування до остаточного результату

Медичне сортування

- розподіл постраждалих на групи за ознаками потреби в однорідних лікувально-профілактичних і евакуаційних заходах у відповідності з медичними показаннями, обсягом наданої медичної допомоги на даному етапі медичної евакуації та прийнятим порядком евакуації

МЕТА

забезпечення постраждалих своєчасним проведенням лікувально-профілактичних і евакуаційних заходів

ЗАВДАННЯ

визначення характеру ураження, встановлення черговості, місця надання постраждалим медичної допомоги та лікування, визначення порядку їх евакуації та медичного закладу куди треба евакуювати, а також черговості, виду транспорту для евакуації, положення постраждалого при евакуації (сидячи, лежачи тощо).

«Без распорядительности и правильной администрации, нет пользы от большого числа врачей, а если их к тому же мало, то большая часть раненых останется вовсе без помощи»

М.І. Пирогов¹¹

Види і обсяг медичної допомоги постраждалим при виникненні НС

Вид медичної допомоги

- комплекс лікувально-евакуаційних заходів, що здійснюються при впливі різних вражаючих факторів як самим постраждалим, так і службою охорони здоров'я в осередках катастроф і в ЛПЗ (етапах медичної евакуації)

Обсяг медичної допомоги

- сукупність лікувально-профілактичних заходів, що надають постраждалим та хворим на даному етапі медичної евакуації

Види медичної допомоги

Перша медична допомога

Долікарська допомога

Перша лікарська допомога

Кваліфікована медична допомога

Спеціалізована медична допомога

ВИСНОВКИ

- × 1. Надзвичайна ситуація є порушення нормальних умов життя і діяльності людей на окремій території чи об'єкті, спричинене аварією, катастрофою, стихійним лихом або інш. небезпечною подією, в т.ч. епідемією, епізоотією, пожежею, що призвела до неможливості проживання населення на території чи об'єкті, ведення там господарської діяльності, загибелі людей, тощо.
- × 2. ДСМК, що організована 14.04.97. при МОЗ України, покликана надавати безоплатну медичну допомогу постраждалим від НС, рятувальникам та особам, які беруть участь у ліквідації наслідків НС.
- × 3. Система лікувально-евакуаційного забезпечення(ЛЕЗ) – це науково обґрунтовані принципи надання ураженому населенню медичної допомоги й лікування у поєднанні з евакуацією потерпілих за межі зони катастрофи.
- × 4. Двоетапна система надання медичної допомоги й лікування уражених з їх евакуацією – загальний принцип ЛЕЗ в умовах катастрофи.